

Helhetlig internkontroll

Oppfølging av kontrollutvalgets vedtak i sak
27/24 (19.01.26)

Agenda – Status etablering av helhetlig internkontroll iht. kommunelovens §25

- ❖ Hva har vi jobbet med siden sist 10.12.24:
 - ⇒ Anskaffet nytt kvalitetssystem
 - ⇒ Prosesskartlegginger og forberedelse innflytting i ny løsning
 - ⇒ Kommunikasjon og opplæring (egen plan)
- ❖ Etablering og implementering av løsning (egen plan)
- ❖ Overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll

Milepæler i systemanskaffelsen

- ❖ Gjennomførte markedsdialog med 4 aktuelle leverandører i uke 5-6 2025
- ❖ Endelig versjon av kravspesifikasjonen ferdig innen 30.04.25 (godkjent av nettverket og styringsgruppen)
- ❖ Konkurransen ble offentliggjort i Doffin den 13.05.25
- ❖ Svarfrist kvalifikasjonsanmodninger utløpte den 13.06.25
- ❖ Tilbudsfrist utløpte den 08.08.25
 - ⇒ Mottok 7 tilbud, hvorav 1 ble avvist grunnet pris og 4 ble avvist grunnet manglende oppfyllelse av M* krav
 - ⇒ Gjennomførte en grundig evaluering av to løsninger i uke 33-35 (vha. «nettverk for kvalitet og internkontroll»)
 - ⇒ Besluttet (i styringsgruppen) å fjerne fase for forhandling, men opprettholder dato for kontraktstart
- ❖ Tildelingsbeslutning ble offentliggjort den 12.09.25, hvor leverandør Extend AS er valgt. (Karensperioden måtte utvides to ganger grunnet innsyns krav og klage fra lev. som ble innstilt som nr. 2).
- ❖ Kontrakt ble signert med Extend AS den 30.09.25 kl 16.42
- ❖ Statsforvalteren har behandlet klagen og kommet til at fylkeskommunens vedtak stadfestes (04.11.25).

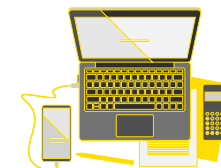
Trøndelag fylkeskommune

Tjenesteavtale for Kvalitet- og internkontrollsystem

Trøndelag fylkeskommune har til hensikt å anskaffe nytt system for kvalitet- og internkontroll for hele virksomheten. Fullstendig beskrivelse av anskaffelsen er gitt i Vedlegg 3.1 – Oppdragsbeskrivelse og Vedlegg 3.2 – Kravspesifikasjon. Anskaffelsen gjennomføres etter...

KONKURRANSE KUNNGJØRING AV KONKURRANSE UTGÅTT

Trøndelag/Tröndelage Ikke angitt 15.05.2025 13.06.2025

Kort om valgt leverandør

EQS by extend®

- ❖ Gjennomførte oppstartsmøte den 17.10.25
- ❖ Oppstart av avtale settes til 10.11.25 iht. opprinnelig plan

- Extend AS ble etablert som programvareselskap i 1996.
- Selskapet holder til på Pirsenteret i Trondheim.
- Vi har kunder i hele Norge, Norden, UK og Chile.
- Eies av Confirma Software og representerer sammen med dem Norges største miljø på kvalitetssystemer og en del av et større Nordisk utviklingsmiljø
- Vi er ISO 9001 og ISO 27001 Sertifiserte
- Vi er Miljøfyrtårn sertifiserte

extend

A part of
Confirma Software

Øvrige kunder som benytter EQS by Extend AS

Noen av våre kunder

Vi har kunder i mange ulike bransjer

Flere av våre kunder er ISO-sertifiserte

Vi har mange kommuner, herunder Oslo som også er fylkeskommune, samt kunder innenfor utdanning, veibygging mv.

extend

A part of
Conforma Software

Prosesskartlegginger – info. delt med avdelingene

- ❖ Har gitt en orientering om vårt arbeide i ledermøter i alle avdelinger i TRFK.

⇒ Viktig med forankring og felles budskap også til seksjonsledere

- ❖ Agenda i møtene har vært:

- ⇒ Bakgrunn for den jobb vi skal gjøre (kompl. §25)
- ⇒ Formål og forankring
- ⇒ Metodikk
- ⇒ Prosessvisualiseringer
- ⇒ Nytt kvalitetssystem – hva vil det bety for avdelingen?
- ⇒ «Veien videre» - ressursbehov

Modell for helhetlig virksomhetsstyring i TRFK

- ❖ Internkontrollen skal være en integrert del av virksomhetsstyringen og gjelder alle fylkeskommunale ansvarsområder.

Modell for helhetlig virksomhetsstyring i TRFK

- ❖ Internkontrollen skal i tillegg være risikobasert, formalisert og bidra til gode kontrollaktiviteter. Ref. omtale av i «Orden i eget hus» og en samlet modell for internkontroll (se figur under).

Forankring – Nettverk for kvalitet og internkontroll

- ❖ Etablering av en helhetlig metodikk og system for kvalitet og internkontroll må forankres i hele organisasjonen
 - ⇒ Nettverk for kvalitets- og internkontrollressurser ble etablert høsten 2024 (med representanter fra alle fag- og avdelingsområder)
- ❖ Formål:
 - ⇒ Jobbe tverrfaglig blir nødvendig for å «klatre» oppover på internkontrollen sin modenhetsskala og få til en helhetlig rapportering
 - ⇒ Vi må skape entusiasme rundt det å jobbe med kvalitet og internkontroll (alle ser fordeler), samt ha en arena for å diskutere felles problemstillinger og dele informasjon (lære av hverandre)
 - ⇒ Sikre at vi får jobbet systematisk med internkontrollen, har felles forståelse for formål og begrepsbruk samt at dette er en kontinuerlig prosess

Nettverk for kvalitet og internkontroll – roller og oppgaver

❖ Roller, ansvar og oppgaver:

- ⇒ Ivareta sitt fag- og avdelingsområdes interesser og behov i etablering av metodikk for helhetlig internkontroll, samt ved anskaffelse og innføring av nytt kvalitetssystem
- ⇒ Være avdelingen/seksjonen sin kontaktperson i det videre arbeidet
- ⇒ Benytte nettverket til å gi informasjon om kvalitet og internkontroll fra sitt fag- og avdelingsområde samt være en pådriver/ motivator og bidra med informasjon ut til avdelingene (i samarbeid med oss)

Metodikk – ISO 9001 (Kvalitetsledelse)

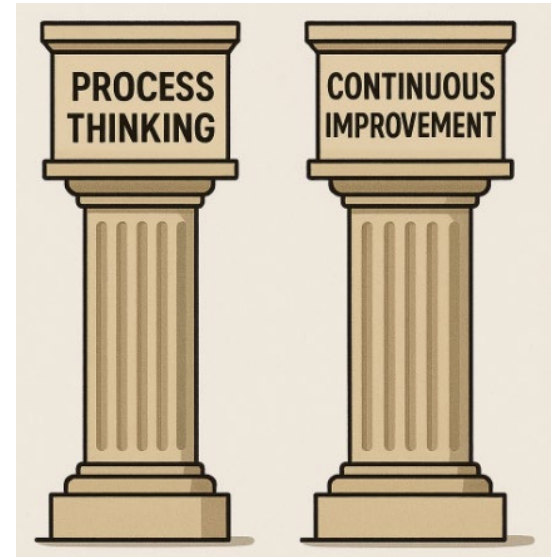

❖ Det er besluttet at vi benytter ISO 9001 metodikk i vår tilnærming for å få på plass en helhetlig internkontroll i TRFK

- ⇒ ISO 9001 er den mest anerkjente internasjonale standarden for kvalitetsledelse
- ⇒ Den er kjent som «moderstandarden» for kvalitetssystemer fordi den gir et rammeverk som kan integreres med andre ISO-standarder.

❖ Dette innebærer bl.a:

- ⇒ Krav til **prosesstankegang** og kartlegging i hele virksomheten. Vi skal kartlegge våre strategiske styringsprosesser, kjerne-/tjenesteprosesser samt støtteprosesser.
- ⇒ Krav til **«kontinuerlig forbedringstankegang»** samt risiko- og mulighetskartlegginger. (Det skal være positivt å registrere avvik og forbedringsforslag)

Prosesstankegang- og kartlegging => Helhetlig internkontroll

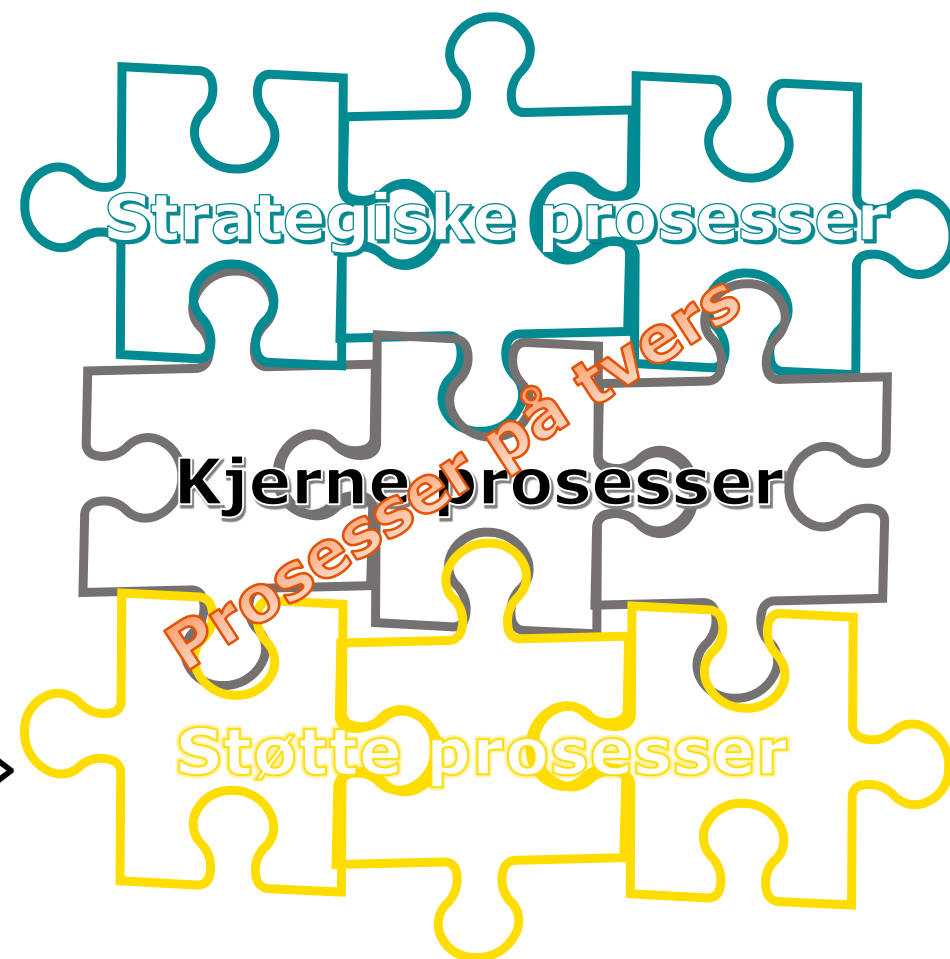

❖ Fordeler med prosesstankegang- og kartlegginger:

- ⇒ Vi får bedre oversikt og økt forståelse for hva vi skal ivareta fra A-Å (forventningsavklaring)
- ⇒ Redusere «silotankegang» ved at vi lettere ser sammenhenger og vekselvirkningen mellom prosessene
- ⇒ Godt utg.punkt for å se hvor vi har behov for å etablere styrende dokumenter (unngå vi blir personavhengige)

❖ Formål:

- ⇒ Vi skal ha «**styring og kontroll i effektive prosesser**»

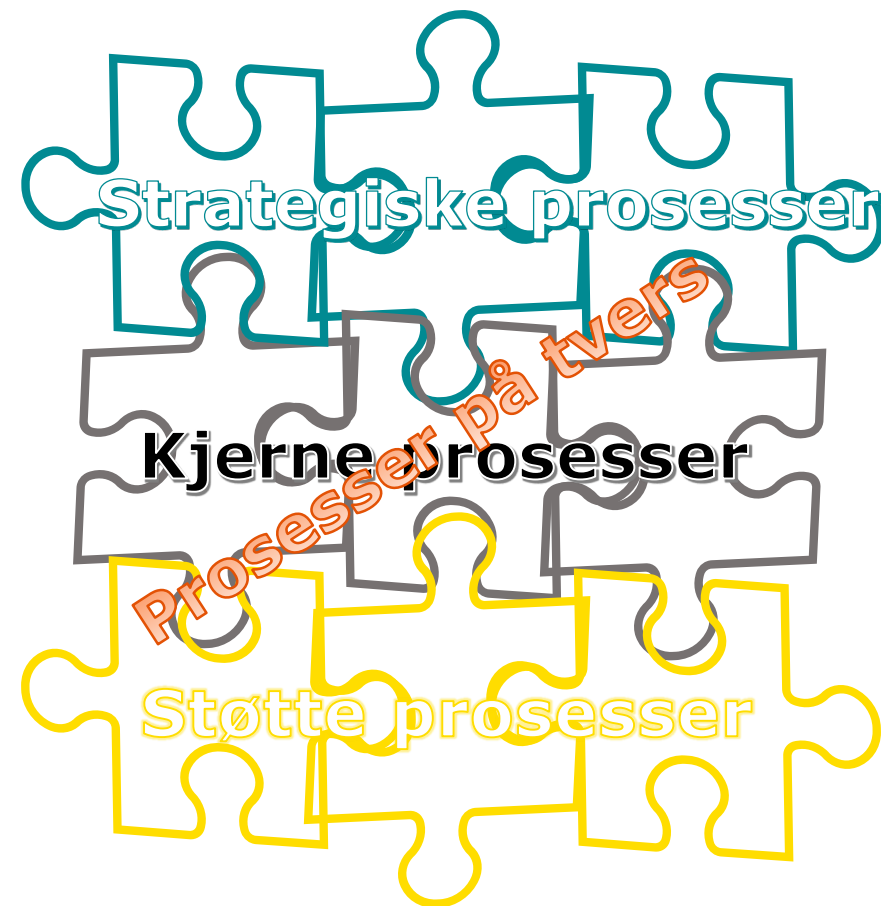

Dette blir et lite «puslespill» med dynamisk ramme

❖ Kartleggingsarbeidet er i gang:

- ⇒ Vi skal «tenke høyt sammen» og lager en «visualisering» av hvordan vi jobber i 2025 for å oppnå overordnede mål og sikre ivaretagelse av relevante lovkrav
- ⇒ Ingen fasit, men kartene må oppleves som gjenkjennbare og logisk for sluttbruker. For å nå ut med «budskapet» og i større grad kunne se hele bildet må vi «tenke enkelt»
- ⇒ Ikke en-en forhold med org.kartet, men henger sammen

Prosesskart <=> ivaretagelse av lovpålagte oppgaver

- ⇒ Oversikt over lovpålagte oppgaver er et godt utgangspunkt for prosesskartleggingene og hvor vi trenger å etablere nødvendige styringsdokumenter
- ⇒ Prosesseiere blir ansvarlige for å ha tilstrekkelig med styringsdokumenter «sin prosess», og dette følger delegeringsreglementet
- ⇒ Et godkjent styringsdokument sendes til «lese-bekreftelse» til relevante medarbeidere
- ⇒ Dersom man ikke forholder seg til godkjente og gjeldende styringsdokumenter og utfører sin jobb i «strid» med disse blir dette å betrakte som et internavvik

Prosesskategorier - definisjoner

- ❖ **Styringsprosesser** beskriver hvordan fylkeskommunen planlegger, følger opp og justerer arbeidet for å nå strategiske mål og følge lover og regler. Styringsprosesser handler om å:

- ⇒ Ta beslutninger
- ⇒ Fordele ressurser
- ⇒ Sette mål og følge opp resultater

Styringsprosessene gjelder hele virksomheten og må følges kontinuerlig.

- ❖ **Kjerneprosesser** utgjør selve formålet med fylkeskommunen, hva som er hovedoppgavene/tjenestene vi leverer for at fylkeskommunen når sine mål.

- ❖ **Støtteprosesser** skaper ikke direkte verdi for brukeren, men er nødvendige for at kjerneprosessene skal fungere godt. Støtteprosesser sørger for at virksomheten har:

- ⇒ Riktige ressurser
- ⇒ Gode systemer
- ⇒ Nødvendig infrastruktur

Støtteprosesser gir felles føringer for ulike tema som virksomheten håndterer ved behov.

HOVEDPROSESSER I TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

STYRINGSPROSESSER

POLITISKE VEDTAK, PLANER, STRATEGIER, HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN

SIKKERHET,
SAMFUNNSSIKKERHET
OG BEREDSKAP

HELHETLIG
INTERNKONTROLL

KLIMA- OG
MILJØLEDELSE

EIERSKAPS-
FORVALTNING

ETTERLEVELSE AV OVERORDNEDE/ FELLES LOVKRAV

PERSONVERN (GDPR)

INFORMASJONSSIKKERHET

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

KJERNEPROSESSER

KOMPETANSE

REGIONAL UTVIKLING

TANNHELSE

VEG

EIENDOM

KULTUR OG FOLKEHELSE

SAMFERDSEL

Utkast

STØTTEPROSESSER

POLITISK STØTTE OG OPPFØLGING

ØKONOMI

JUS

PERSONAL

IKT

ARKIV

KOMMUNI-
KASJON

REGNSKAP

ANSKAFFELSE

TVERRGÅENDE UTVIKLINGS- OG FORBEDRINGSVIRKEMIDLER

Nytt kvalitetssystem => Helhetlig internkontroll

Overordnet mål i systemanskaffelsen (ref. krav-spec)

- ❖ For å oppnå en helhetlig internkontroll og god kvalitet i tjenesteytingen trenger vi et velfungerende kvalitetssystem som er aktivt i bruk i hele virksomheten.
- ❖ Et viktig suksesskriterium for at løsningen vil være aktivt i bruk er at den har et intuitivt og brukervennlig grensesnitt samt at den er fleksibel (konfigurerbar) slik at den kan tilpasses vår organisasjon. I tillegg er det viktig at løsningen framstår som moderne og framtidsrettet slik at sluttbruker får et godt førsteinntrykk.
- ⇒ Ved utarbeidelse av kravspesifikasjonen har vi hatt sluttbruker i fokus og tenkt på hvordan løsningen kan bidra til praktisk nytte i hverdagen
- ⇒ Brukervennlighet ble evaluert og testet i praksis (ref. 7 ulike «brukerreiser» i krav-spec.)

❖ **1) Planleggingsfasen (uke 42-50):**

- ⇒ Har laget utkast til hovedplan og delplaner
- ⇒ Har fått på plass foreløpig «prosjektrigg» - toppadministratorer, admin- og editorer

[illegible]

Nytt kvalitetssystem => Etablering og implementering av løsning

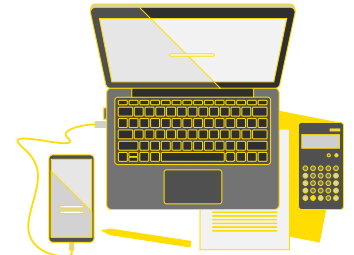
❖ **2) Etableringsfasen (bygging av løsning; uke 50 – 5):**

- ⇒ Oppsett, konfigurasjon og testing av løsningens funksjoner i modul for dokumentforvaltning og prosessvisualiseringer slik de er beskrevet i anbudet (toppadministratorer)
- ⇒ Løsningsdesign og funksjonalitet presenteres for utvidet prosjektgruppe (nettverk for kvalitet og internkontroll) for innspill før endelig godkjenningsprøve pr. modul
- ⇒ **Vi ønsker en trinnvis etablering pr. modul i denne rekkefølge:**

1) STYRINGSSYSTEM

2) FORBEDRINGSSYSTEM

3) RISIKOSTYRINGSMODUL

Nytt kvalitetssystem => Etablering og implementering av løsning

❖ 3) Implementeringsfasen (flytte inn i løsningen; uke 5 - ?):

- ⇒ Implementeringen, herunder få på plass innhold i løsningen samt opplæring hhv. Editor- og sluttbruker-rollen vil skje trinnvis over tid iht. egen plan vi legger i samråd med de ulike fag- og avdelingsområder
- ⇒ Pilot for implementeringen blir støtteprosess «kommunikasjon»
- ⇒ Alle fag- og avdelingsområder har fått beskjed om å forberede seg på «innflytting» i ny løsning og en innføring i bakgrunn, formål etc.
- ⇒ Prosesskartene og hva vi skal ivareta fra A-Å blir utgangspunkt for hvor vi trenger styringsdokumenter.

Etablering og Implementering av nytt kvalitetssystem – foreløpig tidsplan

Etablering av plattform inkl. bruker-oppsett og løsningsdesign «dashboard» er gjennomført (31.01.2026)

Toppadministratorer inkl. teknisk

- Brukerimport, løsningsdesign rollebaserte «dashboards». Avklare integrasjon arkiv.

Implementering 1: Alle fag og avdelingsområder har påbegynt innflytting i styringssystemet (30.09.2026)

Prosjektgruppen inkl. egne ressurser i avdelingene

- Se egen plan for implementeringsrekkefølge. Opplæring og migrering gjøres fortløpende.

Implementering 2: Alle fag og avdelingsområder har tatt i bruk forbedringssystemet (31.01.2027)

Prosjektgruppen inkl. egne ressurser i avdelingene

- Innføring og opplæring i nytt system fom. 01.01.27.

Implementering 3: Alle fag og avdelingsområder har tatt i bruk modul for risikoanalyse og -styring (31.05.2027)

Innføring og opplæring i ny modul fom. 01.05.27.

Bygging 1: Modul for prosesskart og styrende dokumenter er etablert og løsningsdesign er godkjent (28.02.2026)

Toppadministratorer inkl. teknisk

- Konfigurerings av standard løsning, workshop/ introduksjon, avklaringsperiode, oppsett av dok.struktur og godkjenne løsningsdesign. (Støtteprosess «Kommunikasjon» er pilot).

Bygging 2: Modul for avvik, forbedring, sjekklister og skjema er etablert og løsningsdesign er godkjent (31.10.2026)

Toppadministratorer inkl. teknisk

- Konfigurerings av standard løsning, workshop/ introduksjon, avklaringsperiode og godkjenne løsningsdesign. Legger plan for utfasing av TQM.

Bygging 3: Modul for risikoanalyse og -styring er etablert og løsningsdesign er godkjent (15.04.2027)

Toppadministratorer inkl. teknisk

- Konfigurerings av standard løsning, workshop/ introduksjon, avklaringsperiode og godkjenne løsningsdesign.

Testing og godkjenning av helhetlig løsning (30.06.2027)

Prosjektgruppen inkl. teknisk

- Akseptansetest, evt. feilretting og justeringer før endelig helhetlig godkjenningssprøve av vårt kvalitetssystem

Nytt kvalitetssystem => Etablering og implementering av løsning

❖ Utkast til implementeringsrekkefølge i TRFK:

1. Kommunikasjon (ca. uke 4 => Pilot - ekstra test-periode)
2. Arkiv (ca. uke 9)
3. Personal (ca. uke 12)
4. Personvern, informasjonssikkerhet og HMS (ca. uke 13)
5. IKT (ca. uke 14)
6. Jus og anskaffelser (ca. uke 15)
7. Eiendom (ca. uke 16)
8. Tannhelse (ca. uke 17)
9. Samferdsel (ca. uke 18)
10. Veg (ca. uke 19 – ikke avklart)
11. Regional utvikling (ca. uke 20 – ikke avklart)
12. Kultur og folkehelse (ca. uke 21 – ikke avklart)
13. Kompetanse – sentraladministrasjonen (ca. uke 22)
14. Samfunnssikkerhet og beredskap, helhetlig internkontroll, klima- og miljø, eierskapsforvaltning (ca. uke 23-24)
15. Økonomi (ca. uke 25)
16. Politisk støtte og oppfølging (ca. uke 33 – ikke avklart)
17. Virksomhetsstyring (politiske vedtak, planer, strategier, handlings- og økonomiplan) – ca uke 34 – ikke avklart)
18. Regnskap (Ca. uke 35)
19. Kompetanse - THYF (??)
20. Kompetanse – videregående skoler (ca uke 39-40)

Nytt kvalitetssystem => Kommunikasjon og opplæring

- ❖ Ref. gjennomført risiko-vurdering ifbm. anskaffelsen så blir kommunikasjon og opplæring essensielt ifbm. etablering og innføring av ny løsning
 - ⇒ Vi har laget utkast til «kommunikasjonsplan» som bl.a viser hvilke fora/ kanaler vi deler informasjon rundt prosjektet (gjøres trinnvis ute i avdelingene avhengig av implementeringsrekkefølge).
 - ⇒ Klarspråk blir viktig både i intern kommunikasjon og ved etablering av gjeldende styringsdokumenter

- ❖ R3 => Overdrevet behov i kravspesifikasjonen
- ❖ R10 => Manglende endringsledelse
- ❖ R11 => Forankring i organisasjonen
- ❖ R12 => Manglende forankring i øverste ledelse
- ❖ R13 => Manglende kommunikasjon/informasjon
- ❖ R14 => Intern motstand
- ❖ R15 => Involvering
- ❖ R16 => Ansvar og forventninger
- ❖ R17 => Ressurssituasjon
- ❖ R19 => Frafall i prosjektgruppen
- ❖ R20 => Forståelse av scope (intern)
- ❖ R21 => Konflikt prosjekt/drift
- ❖ R22 => Omfang av prosjektet er undervurdert

Forslag til tiltak reduserer sannsynlighet for at dette vil inntreffe fra Høy til Moderat

Overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll

- ❖ Etablering av et overordnet styringsdokument som beskriver hvordan Trøndelag fylkeskommune vil ivareta en helhetlig internkontroll iht. bestemmelsene i kommunelovens §25
- ❖ Formål:
 - ⇒ Synliggjøre sammenheng mellom virksomhetsstyring, herunder strategier, planer, politiske vedtak og rammer, og internkontroll/kvalitet
 - ⇒ Beskrivelse av metodikk som skal sikre at vi har etablert og jobber systematisk med internkontroll i TRFK
 - ⇒ Fastsette målsetningen for vår helhetlige internkontroll iht. modenhetsskala for internkontroll og risiko tatt i betraktning
 - ⇒ Prosessvisualiseringer og tankegang for å se hva vi skal ivareta fra A-Å for å sikre:
 - Helhetlig styring og riktig utvikling i kommunen
 - Kvalitet og effektivitet i tjenestene
 - Godt omdømme og legitimitet
 - Etterlevelse av lover og regler

Overordnet styringsdokument for kvalitet og internkontroll

❖ Status:

⇒ Vi har laget utkast til et overordnet styringsdokument samt egen strategi/ veileder for implementering av helhetlig internkontroll

❖ Videre plan:

⇒ Muligheter og evt. begrensninger i nytt kvalitetssystem vil påvirke resterende «ordlyd» i dokumentet

⇒ Ressurser fra nettverk for kvalitet- og internkontroll vil kunne komme med innspill på vegne av sitt fag- og avdelingsområde

⇒ Endelig og godkjent versjon vil være på plass når nytt system er implementert i sin helhet.

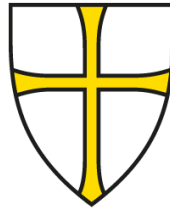

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

Ta gjerne kontakt om dere har spørsmål
eller innspill til det videre arbeidet!

Trøndelag fylkeskommune

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke